کارشناسان در واپسین روزهای سال به «ایران» پاسخ دادند

«ترین های» درست و غلط اقتصاد

سپیده پیری
خبرنگار

در آخرین روزهای باقی مانده از سال ۹۹ از متخصصان امر بویژه اهالی دانشگاه خواستیم تا سیاست‌ها و تصمیمات اقتصادی مسئولان را زیر ذره بین ببرند و «ترین»هایش را انتخاب کنند. مهم‌ترین و مؤثرترین سیاستی که ثمره آن را دیده‌ایم و مخرب‌ترین و آسیب زاترین تصمیم یا سیاستگذاری که مخرب بوده و تبعاتی برای جامعه در پی داشته است؛ متفق القول بودند که یک سال سخت اقتصادی را در حال بدرقه هستیم که دشواری‌هایش بر معیشت مردم قابل انکار نیست ،اما نقاط روشنی هم وجود دارد مانند یکسان‌سازی حقوق بازنشستگان یا استفاده از اوراق بدهی که درپوشش هزینه‌های دولت مؤثر افتاد. اما تعداد تصمیمات نادرست هم بیش از برشمردن یکان یکان آنهاست بویژه آنکه بسیاری از سیاست‌ها یا ادامه سال‌های گذشته است یا ماهیتاً کارکرد مثبتی دارد که در نوع اجرا دچار انحراف شده است. آنچه در ادامه می‌خوانید برآوردی از پرونده اقتصاد در آخرین فرصت‌های مسئولان برای تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی است.

۱ نگاه — تصمیم درست استفاده از اوراق بدهی

داوود سوری
اقتصاددان

در پاسخ به این پرسش باید گفت در سالی که گذشت به‌صورت کلی شاهد سیاستگذاری اقتصادی عمده نبودیم. یکسری تصمیمات اتخاذ شد که اغلب آنها مربوط به امور روزمره و دستگاه اجرایی است که با بی‌نظمی در اجرا نیز مواجه بودیم.

ممنوع کردن‌ها و مجازکردن‌های پی در پی صادرات و فروش کالا، خروج و ورود کالا از جمله این موارد است که به دور از انضباط تصمیم‌گیری شد،البته اینها را هم نمی‌توان در زمره سیاست‌های اقتصادی قرار داد.شاید بتوان گفت استفاده از اوراق بدهی سیاستی بود که از آن می‌توان به‌عنوان یک اقدام مثبت اقتصادی نام برد که می‌تواند در پوشش هزینه‌های دولت مؤثر باشد. این سیاست در مجموع مثبت ارزیابی می‌شود اما الزاماً اجرای آن نمی‌تواند مثبت باشد اما به این دلیل که برای نخستین بار در سال جاری اجرا شده است مورد توجه قرار می‌گیرد.در واقع هنوز خیلی زود است تا درباره خوب یا بد بودن آن قضاوت نهایی داشته باشیم،بلکه باید در یک دوره ۴ یا ۵ ساله مورد ارزیابی قرار بگیرد.

حال در پاسخ به وجه دیگر پرسش و انتخاب نامناسب‌ترین سیاست اقتصادی متأسفانه باید گفت تعداد این گروه بسیار زیاد است.متأسفانه درسالی که پشت سر گذاشتیم رویه و عملکرد مسئولان در بازار سرمایه با محور تشویق و تهییج مردم به حضور و مشارکت در این بازار و دلگرمی‌های اولیه، عدم استفاده از شرایط پیش آمده و سپس مشکلاتی که برای بازار سرمایه پیش آمد سال تلخی را برای فعالان این عرصه بویژه مردم عادی رقم زد.علاوه بر این موضوع افزایش نرخ ارز هم موضوع قابل تأملی بود. در واقع می‌توان گفت بدترین سیاست‌ها سیاست‌هایی است که از سال‌های قبل وجود دارد و همچنان در حال ادامه آن هستیم، به‌عنوان مثال تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی که چند سالی است میهمان فضای اقتصادی شده و با وجود آنکه همگان نسبت به نادرست بودن این سیاست اذعان دارند همچنان باقی مانده است؛ در جمع‌بندی نهایی باید گفت سال ۹۹ از منظر اقتصادی سال سختی برای مردم بود و به لحاظ سیاستگذاری اقتصادی هم نتوانستیم شاهد سیاست‌های منسجم و منظمی باشیم بلکه همه امور ادامه سردرگمی‌های سال‌های قبل بود.

۲ نگاه — اشتباه همچون انبساط پولی

علی سعدوندی
اقتصاددان

ما با مروری بر سیاست‌های اعمال شده در سال ۹۹ سه مورد را که عملیات اجرایی آن آغاز شد می‌توان نام برد اما متأسفانه به نتیجه نرسید و به نظر می‌رسد به زمان بیشتری احتیاج دارد.

مورد نخست که به نظر من بهترین نوآوری سال‌های اخیر بوده است اجرای قانون چک از سوی بانک مرکزی بود که به مدت شش ماه به تعویق افتاد. این قانون اگر اجرا شود مقدمه‌ای برای اعتبار چک به‌عنوان یک ابزار اعتباری افزایش پیدا می‌کند و اگر این اتفاق رخ دهد تأثیر مثبتی بر رشد تولید و مبادلات بنگاه‌ها خواهد داشت.

مورد دوم عملیات بازار باز بود که در سال ۹۸ آغاز شد به امید اینکه در سال ۹۹ به نتیجه برسد اما آنچه که در عمل اجرا شد و آنچه که باید اجرا می‌شد تفاوت زیادی داشت. امیدواریم بتدریج منحنی یادگیری بانک مرکزی ارتقا پیدا کند و عملیات بازار باز بدرستی انجام شود و بتواند جلوی تورم را بگیرد.

همچنین باید گفت در سال ۱۳۹۹ وضعیت معکوس بوده است و تورم نه تنها کاهش پیدا نکرد بلکه افزایش هم داشته است. مورد سوم این است که از بازه زمانی خرداد تا شهریور سال ۱۳۹۹ به‌صورت حساب شده اوراق منتشر شد و تا حدی توانست تورم را کنترل کند اما از شهریور متوقف شد تا اینکه در دو ماه پایانی سال حجم زیادی اوراق عرضه شد که خریداری هم نداشت و نظام بانکی آن را خریداری کرد.

همین سه نوآوری اگر بدرستی انجام می شد وضعیت سال ۱۳۹۹ متفاوت از این می‌توانست باشد اما برای انتخاب بدترین سیاست به نظر من سیاست انبساطی پولی را می‌توان نام برد که متأسفانه رشد پایه پولی با رشد نقدینگی سرسام آور شده است و از کریدور ۳۰ سال خود خارج شده است، به این دلیل که نهادهای مختلف سیاستگذاری حاکمیتی همکاری کافی را با همدیگر در جهت کنترل تورم نداشتند.

۳ نگاه — از یکسان‌سازی حقوق بازنشستگان تا بی‌برنامگی در واردات

امرالله امینی
عضو هیات علمی دانشگاه علامه

مهم‌ترین و بهترین تصمیم، در ارتباط با بازنشسته‌ها و یکسان‌سازی حقوق آنهاست. همچنین افتتاح یکسری پروژه‌های مربوط به پتروشیمی را که در جاهای مختلف انجام شد می‌توان از اقدامات مهم و مثبت اقتصادی در سال ۹۹ برآورد کرد. بدترین تصمیم‌ها هم مربوط به فقدان برنامه‌ریزی برای واردات است، مثل ماشین‌های لوکس که ارز بری بسیار بالایی دارد و خدمات پس از فروش آن بیشتر از خود ماشین ارزبری دارد. اینها تصمیم‌هایی کاملاً اشتباه بوده است که در این سال گرفته شد. همچنین در ارتباط با دیگر تصمیم‌های نادرست در این سال ۹۹ می‌توان به موقعیت و شرایط بازار سرمایه اشاره کرد.

بورس را به شکلی رها کردند و بسیاری از خانواده‌ها با مشکلاتی روبه‌رو شدند ،چون کل دارایی شان را برای بورس فروختند اما وقتی که بازار شروع به ریزش کرد اطلاع‌رسانی درستی انجام نشد. مسئولان مردم را به بورس دعوت کردند اما از آنها حمایت نشد تا جایی که بسیاری از افرادی که وابسته به برخی نهادها بودند در همان زمان سهامشان را فروختند و در شرایط خوب هم فروختند و به مردم اطلاع ندادند.

همچنین به موضوع ارز می‌توان اشاره کرد بویژه چند نرخی بودن ارز چالش بزرگی بود که خیلی از ارگان‌ها و شرکت‌ها ارز با قیمت چهار هزار و دویست تومان گرفتند و کالا وارد کردند و این کالا را به مردم نرساندند.

همچنین شفافیت در تصمیمات کمتر دیده شد. نکته دیگر آنکه بعد اقتصادی وزارت خارجه قوی نبوده است و هنوز هم قوی نیست، یا مثلاً تصمیم‌های نادرستی که برای بخش کشاورزی گرفته شد درحالی که پتانسیل‌های بالایی دارد، نمونه‌اش آنکه قیمت مرغ از شش ماه پیش قابل پیش‌بینی بود.وقتی قیمت نهاده‌ها افزایش یابد و از سوی دیگر دستور دهید که قیمت مرغ مقدار مشخصی باشد این یعنی ورشکستگی مرغ داران؛ متأسفانه الان هم کسی نمی‌تواند این موضوع را مدیریت کند.

اخبار

پرونده دخل و خرج بودجه ۱۴۰۰ بسته شد

نمایندگان مجلس شورای اسلامی برای رفع ایراد شورای نگهبان ماده واحده لایحه بودجه ۱۴۰۰ را به تصویب رساندند. نمایندگان مجلس در جلسه علنی صبح دیروز (سه‌شنبه)، پس از رفع ایرادات شورای نگهبان به مصوبات پیشین خود در لایحه بودجه ۱۴۰۰، با ۱۶۴ رأی موافق، ۳ رأی مخالف و ۴ رأی ممتنع از مجموع ۱۹۵ نماینده حاضر ماده واحده لایحه بودجه را به تصویب رساندند.

بر این اساس، بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور از حیث منابع بالغ بر بیست‌وهشت میلیون و هشتصد و بیست و سه هزار و سیصد و نود و هشت میلیارد و چهارصد و پنجاه و هفت میلیون ریال به شرح ذیل است:

الف- منابع بودجه عمومی دولت از لحاظ درآمدها و واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی و مصارف بودجه عمومی دولت از حیث هزینه‌ها و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی بالغ بر ۱۳ میلیون و هفتصد و سی‌وهفت هزار و ششصد و نودونه میلیارد و دویست و شصت‌وهشت میلیون ریال شامل:

۱- منابع عمومی بالغ بر دوازده میلیون و هفتصد و هفتادونه هزار و دویست و نه میلیارد و سیصد و پنجاه‌وشش میلیون ریال.

۲- درآمدهای اختصاصی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی بالغ بر نهصد و پنجاه و هشت هزار و چهارصد و هشتادونه میلیارد و نهصدودوازده میلیون ریال.

ب- بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت از لحاظ درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار بالغ بر پانزده میلیون و هفتصد و سیزده هزار و دویست و هفده میلیارد و هشتصد و چهل‌وسه میلیون ریال و از حیث هزینه‌ها و سایر پرداخت‌ها بالغ بر پانزده میلیون و هفتصد و سیزده هزار و دویست و هفده میلیارد و هشتصد و چهل‌ودو میلیون ریال است. به دولت اجازه داده می‌شود نسبت به ابلاغ نه میلیون و سیصد و هفتادونه هزار و دویست و نه میلیارد و سیصد و پنجاه‌وشش میلیون ریال منابع عمومی متناسب با مبالغ مصوب اقدام کند. ابلاغ سه میلیون و چهارصد هزار میلیارد ریال (مابه التفاوت سقف اعتبارات مصوب در ۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۰) و صرفاً پس از اطمینان از منابع و متناسب با روند واریزی به خزانه در ۶ ماهه اول قابل ابلاغ بر مصارف مصوب است. / ایسنا

کرونا سهمیه بنزین نوروزی را منتفی کرد

معاون مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی، تخصیص سهمیه بنزین مازاد برای سفرهای نوروزی در ایام کرونا را منتفی دانست.حمید قاسمی ده چشمه، با اشاره به اینکه هنوز مصوبه‌ای در این زمینه ابلاغ نشده است، افزود: با توجه به شرایط کرونا، بعید به‌نظر می‌رسد در روزهای باقی مانده سال، تصمیم جدیدی در این باره گرفته شود، بنابراین سهمیه فروردین ماه خودروها، طبق روال هرماه در کارت‌های سوخت واریز خواهد شد. بنابراین سهمیه سوخت فروردین ماه، نیمه شب روز شنبه، سی‌ام اسفند در کارت سوخت مالکان واریز می‌شود./ خبرگزاری صدا وسیما

احتمال هجوم ملخ‌های صحرایی در ایام نوروز

مدیرکل دفتر مبارزه با آفات عمومی و همگانی سازمان حفظ نباتات کشور به کشاورزان هشدار داد: با توجه به احتمال هجوم ملخ صحرایی در ایام نوروز و تعطیلات، همکاری و مشارکت کشاورزان و باغداران برای عملیات سمپاشی ضروری است. سعید معین درباره تأخیر ورود ملخ صحرایی از شبه جزیره عربستان به ایران، افزود: در هفته‌های اخیر انتظار هجوم ملخ صحرایی به ایران را داشتیم اما به‌دلیل مساعد بودن شرایط آب و هوایی در شبه جزیره عربستان این مهم رخ نداد. به‌نظر می‌رسد با گرم شدن هوا و کمبود مواد غذایی و نامساعد شدن شرایط ،این آفت برای هفته‌های آینده و ایام نوروز به سمت ایران حرکت کند./ ایرنا

وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
صندوق توسعه صنایع دستی و فرش دستباف
The Fund for Development of Handicrafts & Handmade Carpet & Revitalization & Utilization of Historic & Cultural Places

آگهی تمدید مزایده عمومی واگذاری بهره‌برداری بناهای تاریخی و فرهنگی

صندوق توسعه صنایع دستی و فرش دستباف و احیا و بهره‌برداری از اماکن تاریخی و فرهنگی وفق بند ز ماده ۱۱۴ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی وفرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۳ و اساسنامه مصوب هیأت وزیران بشماره ۷۸۳۰۷/ت۵۳۷۸۳ه مورخ ۸۴/۹/۹ و در راستای بند ۱۷ ماده ۱ دستورالعمل شماره ۱۳۴۲۵۹ مورخ ۱۳۹۶/۵/۲۵ سازمان برنامه و بودجه کشور و ماده ۲۷ قانون الحاق برخی از مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) و ابلاغیه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی مبنی بر واگذاری پروژه‌های عمرانی در قالب روش‌های واگذاری پروژه بمشرح مندرج در ماده ۵ دستورالعمل صدرالاشاره ROLT و BOLT ، در نظر دارد نسبت به تمدید مزایده بناهای مندرج در جدول ذیل که در تاریخ‌های ۱۳۹۹/۱۲/۰۶ و ۱۳۹۹/۱۲/۱۷ در همین روزنامه منتشر گردید، طبق مشخصات مندرج در اسناد مزایده از طریق مزایده عمومی و دو مرحله‌ای به‌صورت قرارداد سرمایه‌گذاری در مرحله احیا، نگهداری، واگذاری حق استفاده و بهره‌برداری واگذار نماید.

اشخاصی که صلاحیت‌های لازم را از نظر کمیته فنی و بازرگانی دارا بوده و بالاترین مبلغ اجاره بها را پیشنهاد نموده باشند، به‌عنوان برنده مزایده شناخته خواهند شد.

برنده مزایده می‌تواند در دوره عملیاتی تکمیلی مرمت و آماده‌سازی احیا با شرایط مندرج در متن قرارداد و با تایید و موافقت صندوق احیا از بخش‌های تکمیل شده بهره‌برداری و از منافع آن استفاده نماید.

لذا از کلیه واجدین صلاحیت و درخواست‌کنندگان دعوت می‌شود از تاریخ نشر آگهی، اسناد مزایده را از دبیرخانه کمیسیون مزایده صندوق احیا بنشانی: تهران، میدان بهارستان، خیابان اکباتان، عمارت‌مسعودیه، ساختمان صندوق احیا و شماره تلفن ۱۷-۳۳۹۹۲۰۱۶-۰۲۱ یا پایگاه اینترنتی صندوق احیا و یا پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات دریافت نموده و حداکثر تا **ساعت ۱۶ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۱۵** مدارک مربوطه را تکمیل و نسبت به تحویل پاکت‌ها به دبیرخانه اقدام نموده و رسید دریافت نمایند.

۱ تاریخ گشایش پاکت الف و ب روز **دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۱۶ رأس ساعت ۸:۳۰ صبح** در محل دفتر مرکزی صندوق احیا بنشانی: تهران، میدان بهارستان، خیابان اکباتان، عمارت مسعودیه، ساختمان صندوق احیا خواهد بود.

۲ تاریخ گشایش پاکت ج روز **چهارشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۱۸ رأس ساعت ۸:۳۰ صبح** در محل دفتر مرکزی صندوق به نشانی مذکور تشکیل و برنده نهایی اعلام می‌گردد.

حضور شرکت‌کنندگان و یا نمایندگان تام الاختیار آنها با ارائه معرفی‌نامه در جلسه گشایش پیشنهادها اختیاری است.

۳ به پیشنهادهای فاقد امضا، مشروط، مخدوش، ناقص و پیشنهادهایی که پس از تاریخ **۱۴۰۰/۰۱/۱۵** واصل گردد مطلقاً ترتیب اثر داده نمی‌شود.

۴ تضمین شرکت در مزایده فقط به‌صورت ضمانت‌نامه بانکی و یا پرداخت نقدی به شماره شبای IR۳۵۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۰۶۶۰۶۳۷۵۰۶۹ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بنام وزارت میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی تمرکز وجوه سپرده صندوق توسعه صنایع دستی و فرش دستبافت و احیا و بهره‌برداری از اماکن تاریخی و فرهنگی قابل واریز خواهد بود. مدت اعتبار ضمانت‌نامه بانکی تضمین شرکت در مزایده می‌بایست با مدت اعتبار پیشنهادها سه ماه برابر باشد. پیشنهادهایی که برای مدت کمتری اعتبار داشته باشند رد خواهند شد. به پیشنهادهای فاقد سپرده، سپرده‌های مخدوش، سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک‌های شخصی و نظایر آنها ترتیب اثر داده نخواهد شد.

۵ شرکت در مزایده و دادن پیشنهاد تحت هیچ شرایطی حقی برای شرکت‌کننده ایجاد نخواهد کرد و صندوق احیا در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادها مختار است.

۶ هزینه درج آگهی در روزنامه کارشناس رسمی دادگستری و F.S از برنده مزایده اخذ خواهد شد.

۷ سایر جزئیات و اطلاعات در اسناد مزایده درج شده است.

اطلاعات بیشتر در سایت www.chre.ir

جدول تمدید مزایده اسفند ماه ۱۳۹۹ — صندوق توسعه صنایع دستی و فرش دستبافت و احیا و بهره‌برداری از اماکن تاریخی و فرهنگی

ردیف مزایده	شماره مزایده	استان	شهر	نام بنا	آدرس	کاربری مصوب	هزینه پایش	برآورد هزینه‌های مرمت	مدت بهره‌برداری (سال)	مدت مرمت (ماه)	اجاره	تضمین شرکت در مزایده
۱	۹۹/۴۳۰	آذربایجان شرقی	تبریز	خانه امیر پرویز	تبریز – خیابان تربیت – کوچه کربلایی	فرهنگی – آموزشی (موزه صدا با کاربری آموزشی با حفظ کاربری موجود)	۵۰	۱،۲۰۰	۵	۱	۲۳	۴۰،۰۰۰،۰۰۰
۲	۹۹/۴۳۱		تبریز	خانه پروین اعتصامی	تبریز – خیابان عباسی– جنب مسجد میرآقا – کوچه ساوجبلاغی – پلاک ۶	فرهنگی – هنری	۱۵۰	۱،۲۰۰	۵	۱	۵۱	۴۰،۰۰۰،۰۰۰
۳	۹۹/۴۳۲		تبریز	خانه علوی	تبریز – شمس تبریزی – کوچه صرافان – پلاک ۱۰۰	فرهنگی ، آموزشی (موزه همراه با آموزشگاه سفال با حفظ کاربری موجود)	۰	۴،۶۰۰	۷	۱	۳۴	۴۵۵،۰۰۰،۰۰۰
۴	۹۹/۴۳۳	اصفهان	اصفهان	عمارت خانه شیخ (جماله) ۳ دانگ	اصفهان – خیابان عبد الرزاق – کوچه شیخ بهایی	فرهنگی– کارگاه صنعتی (عمارت خانه)– پذیرایی(شربتخانه)	۵۰	۱۵،۳۶۵	۱۴	۱۲	۵۱	۹۰،۹۵۰،۰۰۰
۵	۹۹/۴۳۵		گلپایگان	باغ برج علی اکبری	خیابان هفده تن – خیابان آقاشاهی – محله تاریخی سنگ رباطان – نبش کوچه مهر	اقامتی– پذیرایی تفریحی– ورزشی	۵۰	۸،۱۶۰	۱۴	۹	۳۰	۶۶۳،۰۰۰،۰۰۰
۶	۹۹/۴۳۶	خراسان رضوی	تربت حیدریه	حمام حاج رئیس	حیدریه – بخش مرکزی شهر – انتهای خیابان روحبخش – مجاور بازارهای کاریز سنگفرش هادیزاده	پذیرایی – بهداشتی – درمانی (حمام ایرانی)	۱۰۰	۲۹،۴۴۰	۱۵	۱۵	۲۰	۱،۳۳۳،۲۰۰،۰۰۰
۷	۹۹/۴۳۷		تربت حیدریه	رباط کامه	خراسان رضوی– بخش مرکزی– دهستان بالاولایت– شرق روستای کامه سفلی	اقامتی– پذیرایی	۵۰	۳۲،۴۰۷	۱۲	۱۸	۷	۱،۴۲۲،۲۱۰،۰۰۰
۸	۹۹/۴۳۸		بجستان	کاروانسرای یونسی	خراسان رضوی– کیلومتر۴۰ بجستان – شهر یونسی	خدمات اقامتی– قوم گردی	۵۰	۴۲،۲۱۳	۱۱	۱۲	۴	۱،۷۶۰،۳۹۰،۰۰۰
۹	۹۹/۴۳۹		بجستان	کاروانسرای آهنگ	شهربجستان–دهستان جزین – روستای آهنگ	خدمات پذیرایی	۵۰	۱۳،۲۲۶	۱۰	۱۸	۳	۸۴۹،۷۸۰،۰۰۰
۱۰	۹۹/۴۴۰		داورزن	کاروانسرای مزینان	داورزن بخش مرکزی روستای مزینان	فرهنگی – اقامتی – پذیرایی	۵۰	۲۹،۴۹۵	۱۲	۱۲	۲۰	۱،۳۳۴،۸۵۰،۰۰۰
۱۱	۹۹/۴۴۱		فریمان	رباط سنگ بست	۳۵کیلومتری جنوب مشهد – بر سر راه مشهد فریمان در فاصله صدمتری روستای سنگ بست	فرهنگی اقامتی پذیرایی (مجتمع گردشگری بین راهی)	۵۰	۳۳،۴۵۹	۱۵	۱۸	۲۰	۱،۴۵۳،۷۷۰،۰۰۰
۱۲	۹۹/۴۶۰		سبزوار	کاروانسرای مهر	سبزوار – ۴۰ کیلومتری غرب سبزوار– واقع در روستای مهر	اقامتی (مجتمع گردشگری بین راهی)	۱۰۰	۴۶،۶۵۱	۲۵	۲۶	۴۵	۲،۳۸۹،۵۳۰،۰۰۰
۱۳	۹۹/۴۴۲	خوزستان	دزفول	خانه طلوعی فر	دزفول – بافت تاریخی– محله قلعه - خیابان طالقانی – کوچه ریسمانباف	فرهنگی هنری ،پذیرایی تجاری	۵۰	۸،۵۹۰	۱۵	۸	۶۱	۶۵۴،۵۰۰،۰۰۰
۱۴	۹۹/۴۴۳	سمنان	سرخه	خانه حشمت اللشکر	سرخه– بلوار انقلاب اسلامی– خیابان فیض– خیابان سردار شهید ایمانی نسب (محله کلان)	فرهنگی– اقامتی –پذیرایی	۵۰	۱۹،۸۹۰	۱۵	۲۰	۲۲	۱،۰۴۶،۷۰۰،۰۰۰
۱۵	۹۹/۴۴۴		دامغان	کاروانسرای شاه عباسی	دامغان– بلوار آزادی– خیابان شهید فلاحی– جنب پارک ملت	فرهنگی اقامتی پذیرایی	۱۵۰	۳۹،۵۶۹	۲۰	۳۶	۹۸	۱،۶۳۷،۰۷۵،۰۰۰
۱۶	۹۹/۴۴۶	سیستان و بلوچستان	ایرانشهر	باغ خالصه بمپور	بیست وپنج کیلومتری ایرانشهر – ضلع جنوبی قلعه بمپور – انتهای خیابان بخشداری	اقامتی– پذیرایی– فرهنگی– هنری (به منظور کوشک باغ)	۱۰۰	۱۷،۴۱۰	۱۷	۲۳	۷۰	۹۶۶،۳۰۰،۰۰۰
۱۷	۹۹/۴۴۷		خاش	قلعه حیدر آباد	در جنوب شرقی شهرستان خاش – انتهای خیابان ۲۴ متری رودکی	فرهنگی هنری– اقامتی – پذیرایی	۱۵۰	۳،۵۷۰	۱۵	۳	۱۰۰	۳۵۷،۰۰۰،۰۰۰
۱۸	۹۹/۴۴۸		سراوان	قلعه کنت	سراوان بخش هیدج دهستان کنت روستای کنت	فرهنگی –هنری– اقامتی– پذیرایی	۰	۴،۵۰۱	۱۷	۱۳	۲۰	۸۵۵،۰۳۰،۰۰۰
۱۹	۹۹/۴۴۹	قزوین	قزوین	خانه خطیبی و خانه زیتعلی و اسدی	خیابان مولوی – کوچه خطیبی – پلاک ۲۵ در محله دیمج	فرهنگی هنری – اقامتی پذیرایی	۱۰۰	۴۴،۳۶۸	۱۸	۱۸	۴۱	۱،۷۸۱،۰۴۰،۰۰۰
۲۰	۹۹/۴۵۰	کردستان	سنندج	خانه پیر مرادی	سنندج – محله قطارچیان – کوچه خسروی	فرهنگی اقامتی پذیرایی	۵۰	۷،۸۴۰	۱۵	۷	۳۰	۶۱۷،۰۰۰،۰۰۰
۲۱	۹۹/۴۵۱	گلستان	رامیان	حمام اروج	استان گلستان– شهرستان رامیان– محله آق اویلی ضلع غربی	بهداشتی– درمانی (حمام سنتی)–پذیرایی	۰	۴،۸۹۵	۲۲	۳	۷	۴۶۹،۷۵۰،۰۰۰
۲۲	۹۹/۴۵۲		جنگل‌های هیرکانی	کاروانسرای قزلق	گرگان – ۳۵ کیلومتری جنوب شرقی گرگان در مسیر جاده «توسکستان» و «چهارباغ»	فرهنگی، اقامتی، پذیرایی (مجتمع گردشگری بین راهی)– محور تاریخی طبیعی جنگل‌های هیرکانی	۰	۳۲،۰۶۱	۲۳	۳۰	۲۰	۱،۴۱۰،۸۳۰،۰۰۰
				کاروانسرای دیمه لو	بخش مرکزی– روستای چهارباغ – در مسیر توسکستان							
				کاروانسرای رباط سفید	بخش مرکزی– روستای چهارباغ – در مسیر توسکستان							
۲۳	۹۹/۴۵۴	مازندران	آمل	خانه عبادی	آمل – بافت قدیم شهر آمل – منطقه سیزه میدان	فرهنگی–هنری– اقامتی– پذیرایی	۱۰۰	۴،۰۵۹	۱۴	۱۰	۷۸	۸۲۷،۷۰۰،۰۰۰
۲۴	۹۹/۴۵۵		آمل	خانه قریشی	آمل – محله قدیم آمل – خیابان جوادی آملی – نبائی محله – پلاک ۷۸۸	اقامتی – پذیرایی	۵۰	۸،۹۵۰	۱۴	۸	۱۵	۶۷۲،۵۰۰،۰۰۰
۲۵	۹۹/۴۵۶	مرکزی	آشتیان	خانه آشتیانی	مرکزی – تفرش – خیابان شهید علی حسینی	فرهنگی– اقامتی– پذیرایی	۵۰	۱۳،۱۲۰	۱۵	۱۱	۱۰	۸۴۳،۶۰۰،۰۰۰
۲۶	۹۹/۴۵۷		دولت آباد	کاروانسرای دولت آباد	مرکزی – شهرستان فراهان – روستای دولت آباد	اقامتی(مجتمع گردشگری بین راهی)	۵۰	۵۸،۰۳۴	۲۰	۳۰	۲۰	۲،۰۹۱،۰۲۰،۰۰۰
۲۷	۹۹/۴۵۸	همدان	همدان	حمام ارامنه	همدان– تپه هگمتانه	فرهنگی – پذیرایی (شربتخانه)	۵۰	۱،۹۹۹	۷	۱	۵۳	۱۹۹،۹۰۰،۰۰۰